http://www.sgbauonline.com/

AV–3658

M.A. Part–II (Semester–III) Examination

Dr. BABASAHEB AMBEDKAR THOUGHTS

Paper—II

(Dr. Babasaheb Ambedkar's Journalism)

Time : Three Hours] [Maximum Marks : 80

1. Track the Social and Religious Thoughts expressed in the newspaper writings by Dr. Babasaheb Ambedkar. 16

OR

Explain the nature of Political Thoughts in the newspaper-writings of Dr. Babasaheb Ambedkar. 16

2. Which educational thoughts have been expressed by Dr. Ambedkar through newspapers such as 'Muk-Nayak', 'Janata' and 'Bahishkrut Bharat' ? Write in detail. 16

OR

Discuss in details about the crystallography in 'Prabuddha Bharat'. 16

3. Attempt complete, any **ONE** of the following sections :—

SECTION—A

(1) What three classes of the critics have been told by Dr. Ambedkar ? 4

(2) Why did Dr. Ambedkar's critics think of him as a high-caste hater ? 4

(3) What objections have been raised by critics on the interpretations of 'Bhagavat Geeta' by Dr. Ambedkar ? 4

(4) Explain the otherwise meaning in critic by Bhalakar Bhopatkar related to Dr. Ambedkar. 4

OR

SECTION—B

(1) Dr. Ambedkar's Declaration of Faith and his critics. 4

(2) What criticism has been made on 'Mahar Vatan Bill' ? 4

(3) To whom, Dr. Ambedkar had addressed as 'Kurhadicha Danda Gotas Kal' ? 4

(4) What role was played by Shankarrao Morey in the newspaper 'Jansatta' on Dr. Ambedkar's rescission ? 4

4. Attempt any **ONE** section of the following :—

SECTION—A

(1) Explain the moral discipline of Dr. Ambedkar's Journalism. 4

(2) Underline the nature of seriousness in thinking of Dr. Ambedkar's Journalistic ideas. 4

(3) What is the special features of Dr. Ambedkar's Journalism ? Discuss it. 4

(4) Explain the implication of Dr. Ambedkar's writings in press. 4

OR

http://www.sgbauonline.com/

http://www.sgbauonline.com/

SECTION—B

(1) Maxim visibility in Dr. Ambedkar's Journalism. 4

(2) The titles of Dr. Ambedkar's Editorials and its indicators with depth. 4

(3) Thought provoking typical writing style of Dr. Ambedkar. 4

(4) The nature of the journalistic language of Dr. Ambedkar. 4

5. Attempt multiple choice questions (**1** mark each) :—

(1) In which year Dr. Ambedkar started his fortnightly 'Muk-Nayak' ?

(a) 1915 (b) 1920

(c) 1927 (d) 2000

(2) Which is the registration number of fortnightly 'Bahishkrut Bharat' ?

(a) B-2250 (b) C-2349

(c) D-448 (d) C-11

(3) The newspaper which has long travelled after the newspaper 'Muk-Nayak' and 'Bahishkrut Bharat'.

(a) Prabuddha Bharat (b) Samata

(c) Janata (d) Hindusthan

(4) When the first issue of 'Janata' was published ?

(a) 24 Nov. 1930 (b) 26 Nov. 1930

(c) 14 April 1935 (d) 6 Dec. 1956

(5) Of What form was a newspaper 'Janata' initially ?

(a) Fortnightly (b) Weekly

(c) Daily (d) Annual

(6) Which saint poet's poetical lines were appeared as headlines on the 'Muk Nayak' ?

(a) Dnyaneshwar (b) Tukaram

(c) Chokhamela (d) Namdeo

(7) Whose poetic-lines were appeared on 'Bahishkrut Bharat' ?

(a) Tukaram (b) Chokhamela

(c) Dnyaneshwar (d) Siddhartha

(8) Whose opinion was this, that the structure of society is not like the human-body ?

(a) Dr. Ambedkar (b) Radcliff Brown

(c) Spencer (d) Robert

(9) Who wrote the book 'Caste and Class ?

(a) Dr. Ambedkar (b) Dr. G.S. Ghurye

(c) Dr. Ketkar (d) Dr. Karve

http://www.sgbauonline.com/

http://www.sgbauonline.com/

(10) In which issue of the 'Bahishkrut Bharat' an article 'Hindu Dharmala Notice' was published ?

(a) 15 March 1929 (b) 21 March 1936

(c) 11 July 1936 (d) 22 March 1935

(11) In which Fortnight an article 'He Swarajya Navhe He Tar Amchyavar Rajya' was published ?

(a) Muk Nayak (b) Janata

(c) Bahishkrut Bharat (d) Prabuddha Bharat

(12) To whom does Dr. Ambedkar called as 'Amacha Ughad Shatru' ?

(a) S.D. Satwalekar (b) Bhalakar Bhopatkar (B.B.)

(c) Dr. G.S. Khair (d) Jyotirao Phule

(13) According to Dr. Ambedkar, which is the weevil of various newspapers in India ?

(a) Worshiping of Individual (b) Corruption

(c) Profane-Debt (d) Worshiping of Idol

(14) Which section is willing to bear the burden of 'Profane-Debt' ?

(a) Capitalist class (b) Brahman class

(c) Depressed class (d) Bahujan class

(15) Of which education Dr. Ambedkar was a proponent ?

(a) Adult-Education (b) Ceaseless-Education

(c) Co-Education (d) Free-Education

(16) Who was the advocate of this thought that 'The question (matter) of Primary Education is very Fundamental and Valuable for the sake of Nationality' ?

(a) M. Phule (b) G.G. Agarkar

(c) Dr. Ambedkar (d) M.K. Gandhi

http://www.sgbauonline.com/

http://www.sgbauonline.com/

AV–3658

M.A. Part–II (Semester–III) Examination

Dr. BABASAHEB AMBEDKAR THOUGHTS

Paper—II

(Dr. Babasaheb Ambedkar's Journalism)

Time : Three Hours] [Maximum Marks : 80

(मराठी माध्यम)

1. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या वृत्तपत्रीय लेखनातून व्यक्त झालेल्या सामाजिक व धार्मिक विचारांचा मागोवा घ्या. 16

किंवा

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या वृत्तपत्रीय लेखनातील राजकीय विचारसृष्टीचे स्वरूप स्पष्ट करा. 16

2. 'मूकनायक', 'जनता' आणि 'बहिष्कृत भारत' इत्यादी वृत्तपत्रांतून डॉ. आंबेडकरांनी शिक्षणविषयक कोणते विचार मांडले आहेत ? सविस्तर लिहा. 16

किंवा

'प्रबुद्ध भारता'तील स्फुट लेखनाची सविस्तर चर्चा करा. 16

3. खालीलपैकी कोणताही एक विभाग पूर्ण सोडवा :—

विभाग—अ

(1) डॉ. आंबेडकरांनी टीकाकारांचे कोणते तीन वर्ग सांगितले आहेत ? चर्चा करा. 4

(2) डॉ. आंबेडकरांचे टीकाकार त्यांना 'स्पृश्यद्वेष्टे' का मानत होते ? 4

(3) डॉ. आंबेडकरांच्या 'भगवद्गीता अन्वयार्था'वर टीकाकारांनी कोणते आक्षेप घेतले आहेत ? 4

(4) भालाकार भोपटकरांच्या डॉ. आंबेडकरांवरील टीकेचे वैयर्थ्य स्पष्ट करा. 4

किंवा

विभाग—ब

(1) डॉ. आंबेडकरांची धर्मांतराची घोषणा आणि त्यांचे टीकाकार. 4

(2) 'महार वतन बिला'वर कोणती टीका करण्यात आली ? 4

(3) डॉ. आंबेडकरांनी 'कुऱ्हाडीचा दांडा-गोतासकाळ' असे कुणाला उद्देशून म्हटले होते ? स्पष्ट करा. 4

(4) 'जनसत्ता' ह्या पत्रात शंकरराव मोरे यांनी डॉ. आंबेडकरांच्या विचारांसंबंधी कोणती भूमिका मांडली ? 4

4. खालीलपैकी कोणताही एक विभाग सोडवा :—

विभाग—अ

(1) डॉ. आंबेडकरांच्या पत्रकारितेचे नैतिक अधिष्ठान स्पष्ट करा. 4

(2) डॉ. आंबेडकरांच्या पत्रकारितेतील विचारांचे गांभीर्य व त्याचे स्वरूप अधोरेखित करा. 4

(3) डॉ. आंबेडकरांच्या पत्रकारितेतील ठळक लेखन विशेष कोणता ? चर्चा करा. 4

(4) डॉ. आंबेडकरांच्या पत्रलेखनातील उपरोधगर्भता स्पष्ट करा. 4

किंवा

http://www.sgbauonline.com/

विभाग—ब

(1) डॉ. आंबेडकरांच्या पत्रलेखनातील सुभाषित सदृश्यता. 4

(2) डॉ. आंबेडकरांच्या अग्रलेखांची शीर्षके आणि त्यांतील सूचकता व अर्थगर्भता. 4

(3) डॉ. आंबेडकरांची विचारोन्मुख लेखनशैली. 4

(4) डॉ. आंबेडकरांच्या वर्तमानपत्रीय भाषेचे स्वरूप. 4

5. बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा (प्रत्येकी **1** गुण) :—

(1) डॉ. आंबेडकरांनी 'मूकनायक' हे पाक्षिक कोणत्या वर्षी सुरू केले ?

(अ) 1915 (ब) 1920

(क) 1927 (ड) 2000

(2) 'बहिष्कृत भारत' या पाक्षिक पत्राचा नोंदणी क्रमांक कोणता होता ?

(अ) B-2250 (ब) C-2349

(क) D-448 (ड) C-11

(3) 'मूकनायक' व 'बहिष्कृत भारत' या पत्रांनंतर ज्याचा प्रदीर्घ प्रवास झाला असे पत्र म्हणजे :

(अ) प्रबुद्ध भारत (ब) समता

(क) जनता (ड) हिंदुस्थान

(4) 'जनता' चा पहिला अंक केंव्हा प्रकाशित झाला ?

(अ) 24 नोव्हे. 1930 (ब) 26 नोव्हे. 1930

(क) 14 एप्रिल 1935 (ड) 6 डिसे. 1956

(5) 'जनता' हे प्रारंभी कोणत्या स्वरूपाचे पत्र होते ?

(अ) पाक्षिक (ब) साप्ताहिक

(क) दैनिक (ड) वार्षिक

(6) 'मूकनायका'वर विरूदावली म्हणून कोणत्या संतकवीच्या काव्यपंक्ती होत्या ?

(अ) ज्ञानेश्वर (ब) तुकाराम

(क) चोखामेळा (ड) नामदेव

(7) 'बहिष्कृत भारत' या पत्रावर कोणाच्या काव्यपंक्ती होत्या ?

(अ) तुकाराम (ब) चोखामेळा

(क) ज्ञानेश्वर (ड) सिद्धार्थ

(8) 'समाजाची रचना मानवी शरीरासारखी नाही', हे मत कुणाचे होते ?

(अ) डॉ. आंबेडकर (ब) रॅडक्लिफ ब्राऊन

(क) स्पेन्सर (ड) रॉबर्ट

http://www.sgbauonline.com/

(9) 'कास्ट अँड क्लास' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

(अ) डॉ. आंबेडकर (ब) डॉ. जी.एस. घुर्ये

(क) डॉ. केतकर (ड) डॉ. कर्वे

(10) 'हिंदू धर्माला नोटीस' हा लेख 'बहिष्कृत भारत'च्या कोणत्या अंकात प्रकाशित झाला ?

(अ) 15 मार्च 1929 (ब) 21 मार्च 1936

(क) 11 जुलै 1936 (ड) 22 मार्च 1935

(11) 'हे स्वराज्य नव्हे, हे तर आमच्यावर राज्य !' हा लेख कोणत्या पाक्षिकात प्रसिद्ध झाला होता ?

(अ) मूकनायक (ब) जनता

(क) बहिष्कृत भारत (ड) प्रबुद्ध भारत

(12) डॉ. आंबेडकरांनी 'आमचा उघड शत्रू' असे कोणाला म्हटले आहे ?

(अ) श्री दा. सातवळेकर (ब) भालकार भोपटकर (भा.ब.)

(क) डॉ. ग. श्री. खैर (ड) जोतीराव फुले

(13) डॉ. आंबेडकरांच्या मते --- 'भारतातील अनेक पत्रांना लागलेली कीड' कोणती ?

(अ) व्यक्तिपूजा (ब) भ्रष्टाचार

(क) लौकिक ऋण (ड) मूर्तिपूजा

(14) लौकिक ऋणाचा भार वाहण्यासाठी कोणता वर्ग तत्पर असतो ?

(अ) भांडवलदार वर्ग (ब) ब्राह्मण वर्ग

(क) दलित वर्ग (ड) बहुजन वर्ग

(15) डॉ. आंबेडकर हे कोणत्या शिक्षणाचे पुरस्कर्ते होते ?

(अ) प्रौढ शिक्षण (ब) निरंतर शिक्षण

(क) सह शिक्षण (ड) मुक्त शिक्षण

(16) 'प्राथमिक शिक्षणाचा प्रश्न राष्ट्रीय दृष्टीने अत्यंत मूलभूत व मौलिक आहे', ही विचार सरणी कोणाची होती ?

(अ) म. फुले (ब) गो. ग. आगरकर

(क) डॉ. आंबेडकर (ड) एम. के. गांधी

http://www.sgbauonline.com/

http://www.sgbauonline.com/

M.A. Part–II (Semester–III) Examination

Dr. BABASAHEB AMBEDKAR THOUGHTS

Paper—II

(Dr. Babasaheb Ambedkar's Journalism)

Time : Three Hours] [Maximum Marks : 80

(हिन्दी माध्यम)

1. डॉ. बाबासाहब अम्बेडकर द्वारा वर्तमानपत्र में लिखे गये सामाजिक तथा धार्मिक विचारों को स्पष्ट कीजिये। 16

अथवा

डॉ. बाबासाहब अम्बेडकर द्वारा वर्तमानपत्र में लिखे गये राजनीतिक विचारों का स्वरूप स्पष्ट करें। 16

2. 'मूक नायक', 'जनता' तथा 'बहिष्कृत भारत' आदि वर्तमान पत्रों द्वारा डॉ. अम्बेडकर ने शिक्षाविषयक कौनसे विचार रखे हैं। सविस्तार बतलाइये। 16

अथवा

'प्रबुद्ध भारत' में प्रकाशित स्फुट लेखों पर सविस्तार चर्चा करें। 16

3. निम्न में से कोई भी **एक** विभाग लिखें :—

विभाग—अ

(1) डॉ. अम्बेडकर ने आलोचकों के कौनसे तीन वर्ग बताएं हैं ? 4

(2) डॉ. अम्बेडकर के आलोचक उन्हें स्पृश्य क्यों मानते थे ? 4

(3) डॉ. अम्बेडकर के 'भगवतगीता अन्वयार्थ' पर आलोचकों ने कौनसे आक्षेप लिए हैं ? 4

(4) भालाकार भोपटकर के द्वारा डॉ. अम्बेडकर पर की गयी आलोचना का वैयर्थ्य स्पष्ट करें। 4

अथवा

विभाग—ब

(1) डॉ. अम्बेडकर की धर्मातरण घोषणा और उनके आलोचक। 4

(2) 'महार वतन बिल' पर आलोचकों ने कौनसी टिप्पणी की ? 4

(3) डॉ. आंबेडकर ने 'कुन्हाडीचा दांडा-गोतास काल' ऐसा किसके संबोधन में कहा। स्पष्ट करें। 4

(4) 'जनसत्ता' यह पत्र में शंकरराव मोरे इन्होंने डॉ. अम्बेडकर के विचारों के संदर्भ में कौनसी भूमिका रखी ? 4

4. निम्न में से कोई भी **एक** विभाग लिखें :—

विभाग—अ

(1) डॉ. अम्बेडकर के पत्रकारिता का नैतिक अधिष्ठान स्पष्ट करें। 4

(2) डॉ. अम्बेडकर के पत्रकारिता में प्रकाशित विचारों का गांभीर्य तथा स्वरूप स्पष्ट करें। 4

(3) डॉ. अम्बेडकर की पत्रकारिता का मूल उद्देश्य स्पष्ट कीजिये। 4

(4) डॉ. अम्बेडकर के पत्र लेखन में 'उपरोध गर्भता' स्पष्ट करें। 4

अथवा

http://www.sgbauonline.com/

http://www.sgbauonline.com/

विभाग ब

(1) डॉ. अम्बेडकर की पत्रकारिता में सुभाषित सदृश्यता। 4

(2) डॉ. अम्बेडकर द्वारा लिखे गये अग्रलेखों के शीर्षक तथा उनकी सूचकता तथा अर्थगर्भता। 4

(3) डॉ. अम्बेडकर की विचारोन्मुख लेखनशैली। 4

(4) डॉ. अम्बेडकर की वर्तनपत्रीय भाषा का स्वरूप। 4

5. योग्य पर्याय चुनें (प्रत्येक **1** अंक) :--

(1) डॉ. अम्बेडकर ने 'मूकनायक' यह पाक्षिक कब शुरू किया ?

(अ) 1915 (ब) 1920

(क) 1927 (ड) 2000

(2) 'बहिष्कृत भारत' इस पाक्षिक का रजिस्ट्रेशन नंबर बताइये :

(अ) B-2250 (ब) C-2349

(क) D-448 (ड) C-11

(3) 'मूकनायक' और 'बहिष्कृत भारत' इन पत्रों के बादे सबसे ज्यादा वर्ष चलने वाला कौनसा पत्र है ?

(अ) प्रबुद्ध भारत (ब) समता

(क) जनता (ड) हिंदुस्थान

(4) 'जनता' का प्रथम अंक कब प्रकाशित हुआ ?

(अ) 24 नवम्बर 1930 (ब) 26 नवम्बर 1930

(क) 14 अप्रैल 1935 (ड) 6 दिसम्बर 1956

(5) 'जनता' यह प्रारंभ में किस स्वरूप का पत्र था ?

(अ) पाक्षिक (ब) साप्ताहिक

(क) दैनिक (ड) वार्षिक

(6) 'मूकनायक' पर घोषवाक्य के रूप में किस संत कवि की रचना थी ?

(अ) ज्ञानेश्वर (ब) तुकाराम

(क) चोखामेला (ड) नामदेव

(7) 'बहिष्कृत भारत' इस पत्र पर किस कवि की काव्य पंक्ति थी ?

(अ) तुकाराम (ब) चोखामेला

(क) ज्ञानेश्वर (ड) सिद्धार्थ

(8) 'समाज की रचना मानव शरीर जैसी नही हैं।' ऐसा किसका मत था ?

(अ) डॉ. अम्बेडकर (ब) रॅडक्लिफ ब्राऊन

(क) स्पेन्सर (ड) रॉबर्ट

http://www.sgbauonline.com/

http://www.sgbauonline.com/

(9) 'कास्ट एण्ड क्लास' यह ग्रंथ किसने लिखा ?

(अ) डॉ. अम्बेडकर (ब) डॉ. जी.एस. घुर्ये

(क) डॉ. केतकर (ड) डॉ. कर्वे

(10) 'हिंदू धर्माला नोटीस' यह लेख 'बहिष्कृत भारत' के किस अंक में प्रकाशित हुआ ?

(अ) 15 मार्च 1929 (ब) 21 मार्च 1936

(क) 11 जुलाई 1936 (ड) 22 मार्च 1935

(11) 'हे स्वराज्य नव्हे, हे तर आमच्यावर राज्य !' यह लेख किस पाक्षिक में प्रकाशित हुआ था ?

(अ) मूकनायक (ब) जनता

(क) बहिष्कृत भारत (ड) प्रबुद्ध भारत

(12) डॉ. अम्बेडकर ने 'आमचा उघड शत्रु' ऐसा किसे कहा है ?

(अ) श्री दा. सातवळेकर (ब) भालकार भोपटकर (भा.ब.)

(क) डॉ. ग. श्री. खैर (ड) जोतीराव फुले

(13) डॉ. अंबेडकर के अनुसार 'भारतातील अनेक पत्रांना लगलेली किड' कौनसी है ?

(अ) व्यक्तिपूजा (ब) भ्रष्टाचार

(क) लैकिक ऋण (ड) मूर्तिपूजा

(14) लैकिक ऋण का बोझा वहन करने हेतु कौनसा वर्ग तत्पर रहता है ?

(अ) भांडवलदार वर्ग (ब) ब्राह्मण वर्ग

(क) दलित वर्ग (ड) बहुजन वर्ग

(15) डॉ. अम्बेडकर कौनसे शिक्षा प्रणाली के पुरस्कर्ता थे ?

(अ) प्रौढ़ शिक्षा (ब) निरंतर शिक्षा

(क) सह शिक्षा (ड) मुक्त शिक्षा

(16) 'प्राथमिक शिक्षा का प्रश्न राष्ट्रीयहित के संदर्भ में अत्यंत मूलभूत एवम् मौलिक है। यह किसकी सोच थी ?

(अ) म. फुले (ब) गो. ग. आगरकर

(क) डॉ. अंबेडकर (ड) एम. के. गांधी

http://www.sgbauonline.com/

http://www.sgbauonline.com/

http://www.sgbauonline.com/